

Externe integratie

HANDBOEK STANDAARDISATIE

Zorgverzekeringswet

HANDBOEK [HAN]

**Handboek standaardisatie declaratieverkeer binnen de
Zorgverzekeringswet**

Uitgave: 1, 09-04-2009

Kenmerk: ZVW_HANu1.pdf

Adres- en contactgegevens

Correspondentieadres

Vektis CV
Postbus 703
3700 AS ZEIST

Bezoekadres

Vektis CV
Sparrenheuvel 18
3708 JE ZEIST

Telefoon: 030-69 88 323

Helpdesk: helpdesk-EI@vektis.nl

Website: www.vektis.nl

De inhoud van deze publicatie is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld. Wanneer er desondanks onjuistheden in mochten voorkomen, aanvaardt Vektis CV daarvoor geen aansprakelijkheid. Ook aanvaardt Vektis geen aansprakelijkheid voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de hierin aangeboden informatie.

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, verspreid, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vektis CV.

Vektis CV, Zeist

HANDBOEK STANDAARDISATIE DECLARATIEVERKEER BINNEN DE ZORGVERZEKERINGSWET

Uitgave 1 van het Handboek Standaardisatie declaratieverkeer binnen de Zorgverzekeringswet, uitgavedatum 09-04-2009.

Revisiehistorie Handboek

Uitgave Handboek	Aard / reden wijzigingen	Datum uitgave
1	1 ^{ste} uitgave	09-04-2009

Doelgroepen

- Zorgverzekeraars
- Zorgaanbieders
- Servicebureaus
- Softwareleveranciers
- VECOZO

Status

De eerste uitgave van het Handboek Standaardisatie Zorgverzekeringswet is opgesteld door de afdeling Standaardisatie van Vektis CV.

Beheer Handboek

Het handboek wordt beheerd door Vektis CV.

Voorwoord

Reeds lange tijd draagt Vektis zorg voor het standaardiseren van berichten ten behoeve van het elektronisch communicatieverkeer tussen zorgverzekeraars en zorgaanbieders of partijen die optreden namens zorgaanbieders.

Op het gebied van standaardisatie zijn de volgende fasen van belang:

- het ontwikkelen van externe-integratieberichten;
- het implementeren van EI-berichten;
- het beheer van EI-berichten;
- het operationeel uitwisselen van EI-berichten.

De afdeling Standaardisatie van Vektis rekent elk van deze fasen tot haar werkterrein. Waar nodig worden producten en diensten ontwikkeld en geleverd om deze fasen te ondersteunen.

In dit handboek wordt transparant gemaakt op welke wijze de afdeling Standaardisatie producten en diensten tot stand brengt en ter beschikking stelt. Dat wordt gedaan door te beschrijven hoe besluitvormingsprocessen en uitvoeringsprocessen er uit zien. Tevens worden achterliggende principes bij het standaardiseren duidelijk gemaakt.

Ondergetekende gaat er van uit dat het transparant maken van werkwijzen en principes bijdraagt aan meer inzicht in het veld over de mogelijkheden en onmogelijkheden die bij het standaardiseren van berichtenverkeer van belang zijn. Dit kan leiden tot het voorkómen van misverstanden en een beter inzicht in wat men mag verwachten. Als dat het geval blijkt te zijn, dan heeft dit handboek aan zijn doelstellingen voldaan.

Ir H.A. de Kleine

Manager van de afdeling Standaardisatie van Vektis CV
Zeist, 01 april 2009

Inhoudsopgave

1	Algemeen	7
1.1	Inleiding	7
1.2	Bereik	7
1.3	Doel	7
1.4	Indeling	8
2	Organisatie	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Standaardisatie vanuit Vektis	10
3	Aandachtsgebieden	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Controle op verzekeringsrecht	11
3.3	Declaratieproces	12
3.3.1	Declareren	14
3.4	Informatiesystemen Vektis	14
3.5	Toekomstige ontwikkelingen	15
3.5.1	XML	16
4	Producten en Diensten	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Ontwikkeling	17
4.2.1	EI-standaard	17
4.2.1.1	Berichtspecificatie	18
4.2.1.2	Standaardbeschrijving	18
4.2.1.3	Invulinstructie	18
4.2.2	Codelijsten	19
4.2.3	Publiceren van EI-standaarden en codelijsten	19
4.3	Implementatie	19
4.3.1	Testbestandentool	19
4.3.2	Testportaal	20
4.3.3	Testset	21
4.3.4	Draaiboek Testen	22
4.3.5	Monitor	22
4.4	Beheer	22
4.4.1	Helpdesk	23
4.4.2	Organisatie KEI	24
4.4.3	Beheer EI-standaarden	24
4.4.3.1	Impactanalyses	25
4.4.3.2	Correctief onderhoud	25
4.4.3.3	Releasevoorstellen	25
4.4.3.4	Uitfaseringsvoorstellen	25
4.4.4	Systemen/registraties	25
4.4.4.1	Correctief onderhoud van data in GIS	26
4.4.4.2	Correctief onderhoud van GIS-software	26
4.4.4.3	Correctief onderhoud van webapplicaties	26
4.4.5	Websites	26

4.4.5.1	Website Vektis	26
4.4.5.2	IRIS	26
5	Werkwijzen	28
5.1	Inleiding	28
5.2	Werkwijzen ontwikkelen EI-standaarden en codelijsten	28
5.2.1	Werkwijze ontwikkelen EI-standaard	28
5.2.2	Generiek format	30
5.3	Werkwijze implementatie EI-standaarden	32
5.4	Werkwijze wijzigingenbeheer EI-standaarden	35
6	Bijlagen	38
6.1	Afkortingen	38
6.2	Verwijzingen	38
6.3	Mutatieoverzicht	39

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Elektronische communicatie heeft een steeds nadrukkelijker plaats ingenomen binnen de communicatie tussen zorgverzekeraars, servicebureaus en zorgverleners. De automatisering van berichtuitwisselingen en berichtafhandelingen gaat steeds verder. Dit brengt met zich mee dat voor een veelheid aan vragen oplossingen dienen te worden gezocht. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om vragen op het gebied van privacy, beveiliging, identificatie/authenticatie, etc. Naast de aandacht, die naar dit soort onderwerpen uit moet gaan, krijgt standaardisatie van het berichtenverkeer steeds meer aandacht.

Bij het standaardiseren van berichtenverkeer kunnen allerlei activiteiten worden onderscheiden. In dit handboek ligt het accent op het tot stand komen van berichtstandaarden. Deze standaarden worden externe-integratiestandaarden genoemd. In dit verband wordt onder externe integratie het elektronisch uitwisselen van gegevens verstaan. Hierbij zijn de uit te wisselen gegevens gestandaardiseerd zonder dat administratieve systemen van deelnemende partijen gestandaardiseerd hoeven te worden.

1.2 Bereik

Binnen de reikwijdte van dit handboek vallen alle berichtstandaarden die door Vektis ontwikkeld worden in het kader van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Hier vallen niet alleen de declaratie- en COV-standaarden onder, maar ook de standaarden die ontwikkeld worden voor het verzamelen van schadegegevens ten behoeve van beleidsinformatie. Buiten de scope vallen de berichtstandaarden voor de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Voor deze sector heeft het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) een handboek uitgebracht, dat echter een andere aard heeft dan dit handboek. Dit handboek is als download beschikbaar op [de website van de AZR](#).

De aandacht in dit handboek gaat uit naar het proces van ontwikkelen, implementeren en beheren van genoemde berichtstandaarden, bijbehorende codelijsten en documentatie. Het gaat hierbij zowel om 'heen'-berichten als retourberichten.

1.3 Doel

Het handboek heeft tot doel de volgende zaken te verduidelijken:

- de organisaties, die een rol spelen bij het ontwikkelen, implementeren en beheren van berichtstandaarden;
- de werkwijze voor het ontwikkelen, implementeren en beheren van berichtstandaarden. Bij de beschrijving ervan gaat het ook om zaken als de verspreiding van standaarden, communicatie over standaarden, hulpmiddelen, faciliterende diensten bij de implementatie enzovoorts.

Dit handboek dient als achtergrondinformatie bij de activiteiten van Vektis op het gebied van standaardisatie van het declaratieverkeer in de zorg. Om deze reden is er voor gekozen dit handboek te schrijven voor een doelgroep die beschikt over een gemiddelde tot grote kennis en/of ervaring met de activiteiten en producten van Vektis. Voor starters op het gebied elektronisch declareren in de zorg

kan dit handboek ook als wegwijzer dienen. Het kan in dat geval voorkomen dat bepaalde begrippen en termen onbekend zijn.

Belangrijk Het handboek dient als achtergrondinformatie. De documentatie die gepubliceerd wordt bij een EI-standaard (STB, BER, INV en eventuele errata/addenda), is altijd leidend.

1.4 Indeling

De indeling van dit handboek sluit aan bij de werkwijze van Vektis op het gebied van standaardisatie. In [hoofdstuk 2](#) vindt u meer achtergrondinformatie over het bedrijf Vektis en het werk dat Vektis uitvoert op het gebied van standaardisatie.

In [hoofdstuk 3](#) worden de verschillende werkgebieden waarin Vektis actief is binnen de Zvw, uitgelicht. Het gaat hierbij om de werkgebieden waarin Vektis als standaardisatieorgaan een rol heeft, namelijk:

- controle op verzekeringsrecht;
- declaratieproces;
- schadegegevens zorgverzekeraars in het kader van statistische doeleinden.

In [hoofdstuk 4](#) komen alle door Vektis ontwikkelde producten en diensten op het gebied van standaardisatie aan bod. Om de diversen processen binnen Vektis te stroomlijnen zijn diverse procedures vastgelegd. Deze procedures zijn terug te vinden in [hoofdstuk 5](#).

In [hoofdstuk 6](#) zijn de bijlagen opgenomen, zoals afkortingen, verwijzingen en mutaties.

2 Organisatie

2.1 Inleiding

Vektis is hét centrum voor informatie en standaardisatie voor de zorgverzekeraars. Op het gebied van standaardisatie is Vektis het 'bureau of standards' tussen zorgverzekeraars, zorgaanbieders en servicebureaus. Het gaat hierbij om de ontwikkeling en het beheer van standaarden voor elektronische uitwisseling van berichten (bijvoorbeeld declaraties) tussen partijen in de zorg. In dit hoofdstuk wordt hier verder op ingegaan.

Missie

Vektis is de leidende en centrale dienstverlener voor zorgverzekeraars op het gebied van data, informatie, gegevensuitwisseling en administratieve processen. Vektis is met zijn kennis, technologie en dienstverlening een onmisbare partner voor zijn klanten bij de optimalisering van hun bedrijfsprocessen tegen lagere operationele kosten.

Visie

Vektis combineert kennis van zorg en zorgverzekeringen met de professionele disciplines van zijn medewerkers en creëert aldus oplossingen en diensten met een duidelijke meerwaarde voor zijn klanten. Daarbij wordt gewerkt met respect voor de privacy van mensen en organisaties en de individuele belangen van zorgverzekeraars.

Vektis streeft naar het bereiken van consensus tussen de verschillende partijen in de zorg en zorgfinanciering. Daarbij wordt ernaar gestreefd de producten en diensten op het gebied van beslisinformatie, uitwisseling van gegevens en administratieve processen zoveel mogelijk geïntegreerd en via één loket aan te bieden.

Professioneel onafhankelijk

De medewerkers van Vektis zijn hoogopgeleide professionals, met onder andere achtergronden in statistiek, informatieanalyse, economie, wiskunde en actuarieel. Zij werken professioneel onafhankelijk, waarbij de afnemers een rol spelen bij het formuleren van de vraagstellingen, maar geen invloed hebben op de (onderzoek)resultaten. De professionele onafhankelijkheid van Vektis is voor de wetenschappelijke kwaliteit en maatschappelijke acceptatie van het door Vektis uitgevoerde werk van groot belang.

2.2 Standaardisatie vanuit Vektis

Op het gebied van standaardisatie is Vektis het 'bureau of standards' tussen zorgverzekeraars, zorgaanbieders en servicebureaus. De afdeling Standaardisatie is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle standaardisatie-activiteiten. De afdeling bestaat uit één afdelingsmanager en vier consultants. Het belangrijkste werkgebied voor de afdeling is die van de externe integratie. In de praktijk houdt dit in, dat Vektis EI-standaarden ontwikkelt, publiceert en beheert. De EI-standaarden vormen een randvoorwaarde voor een gestandaardiseerd elektronisch berichtenverkeer in het domein van de gezondheidszorg en zorgfinanciering. Het gaat hier zowel om het berichtenverkeer binnen de AWBZ, dat gericht is op zorgtoewijzing en zorglevering, en het berichtenverkeer in het kader van de Zvw, waarbij het gaat om financieel administratief verkeer. Aangezien de focus van dit handboek ligt op de Zvw, wordt alleen de rol van de afdeling Standaardisatie in dit proces in dit handboek belicht.

Definitie	Externe integratie: De georganiseerde uitwisseling van gestructureerde gegevens tussen bedrijfsprocessen van partijen via een automatiseringsmedium.
------------------	---

Gezien de twee werkerreinen zijn de twee grootste opdrachtgevers van de afdeling Standaardisatie Zorgverzekeraars Nederland in het kader van de Zvw en het College van Zorgverzekeringen in het kader van de AWBZ.

De EI-standaarden worden zoveel als mogelijk in overleg met belanghebbende partijen ontwikkeld. Hieronder vallen over het algemeen de volgende partijen: ZN of CVZ (als opdrachtgever), koepels en brancheorganisaties van zorgaanbieders, servicebureaus, zorgaanbieders en softwareontwikkelaars.

De EI-standaarden gelden als een landelijke afspraak. Goed gebruik is afhankelijk van de bereidwilligheid van de diverse partijen. Vektis heeft geen mandaat om het (correcte) gebruik van de EI-standaarden af te dwingen. Vektis heeft een faciliterende rol in het declaratieproces. Bij de ontwikkeling van EI-standaarden houdt Vektis rekening met de relevante (kader)normen zoals deze bijvoorbeeld zijn opgesteld door de NEN en de ISO.

3 Aandachtsgebieden

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de diverse aandachtsgebieden waarbinnen Vektis een rol heeft als standaardisatieorgaan verder toegelicht. Hierbij worden de volgende vier onderscheiden:

- controle op verzekeringsrecht (COV);
- declaratieproces;
- aanlevering schadegegevens zorgverzekeraar – Vektis;
- toekomstige ontwikkelingen.

3.2 Controle op verzekeringsrecht

In deze paragraaf wordt het proces van de controle op verzekeringsrecht beschreven en wat de rol van Vektis op het gebied van standaardisatie daarin is.

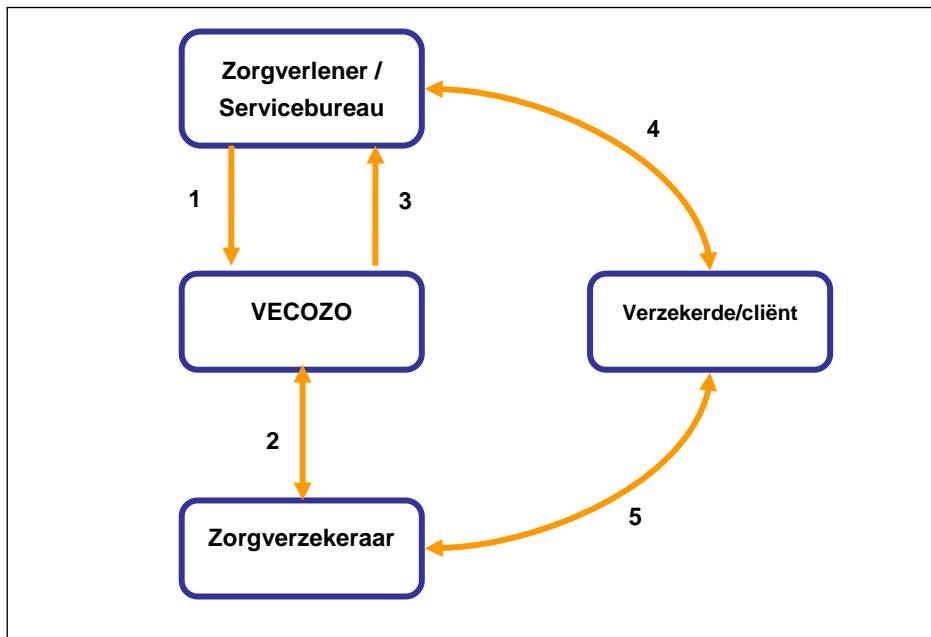
Bij het proces van controle op verzekeringsrecht zijn de volgende partijen betrokken:

- verzekerde/cliënt;
- zorgaanbieder (zorgverlener);
- zorgverzekeraar;
- eventueel een servicebureau; hieronder kan men een factoringmaatschappij of clearinghouse verstaan;
- VECOZO.

Het communicatieproces is globaal onder te verdelen in drie fasen, te weten:

- Overeenkomsten/afspraken tussen zorgaanbieder en zorgverzekeraar en tussen verzekerde en zorgverzekeraar.
- Controle op verzekeringsrecht (COV).
- Verlenen van zorg en de administratieve afhandeling hiervan (wordt verder niet behandeld in dit rapport).

Het communicatieproces staat in figuur 3-1 weergegeven.

Figuur 3-1 Communicatieproces COV

- 1 Aanvraag COV
- 2 COV bij zorgverzekeraar (aanvraag, retourinformatie), meerdere verzekeraars mogelijk
- 3 Retourinformatie COV
- 4 Behandeling
- 5 Verzekering

Een zorgverlener of servicebureau wil weten bij welke zorgverzekeraar een cliënt is verzekerd, voordat deze zijn declaraties indient. Om dit na te gaan stuurt deze een aanvraag COV naar VECOZO. VECOZO stuurt de vraag door naar de zorgverzekeraar(-s) of controleert bij welke zorgverzekeraar de cliënt verzekerd is en meldt dit terug aan de zorgverlener middels de retourinformatie COV.

Rol Vektis

Vektis ontwikkelt en beheert de EI-standaard op basis waarvan de COV-controle plaatsvindt. De meest recente versie van deze EI-standaard is te vinden via de webapplicatie [WESP](#).

3.3 Declaratieproces

In deze paragraaf wordt het proces van elektronisch declareren beschreven en wat de rol van Vektis op het gebied van standaardisatie daarin is.

Bij het proces van declareren zijn de volgende partijen betrokken:

- zorgaanbieder (zorgverlener);
- zorgverzekeraar;
- eventueel een servicebureau; hieronder kan men een factoringmaatschappij of clearinghouse verstaan;
- verzekerde (cliënt of klant);

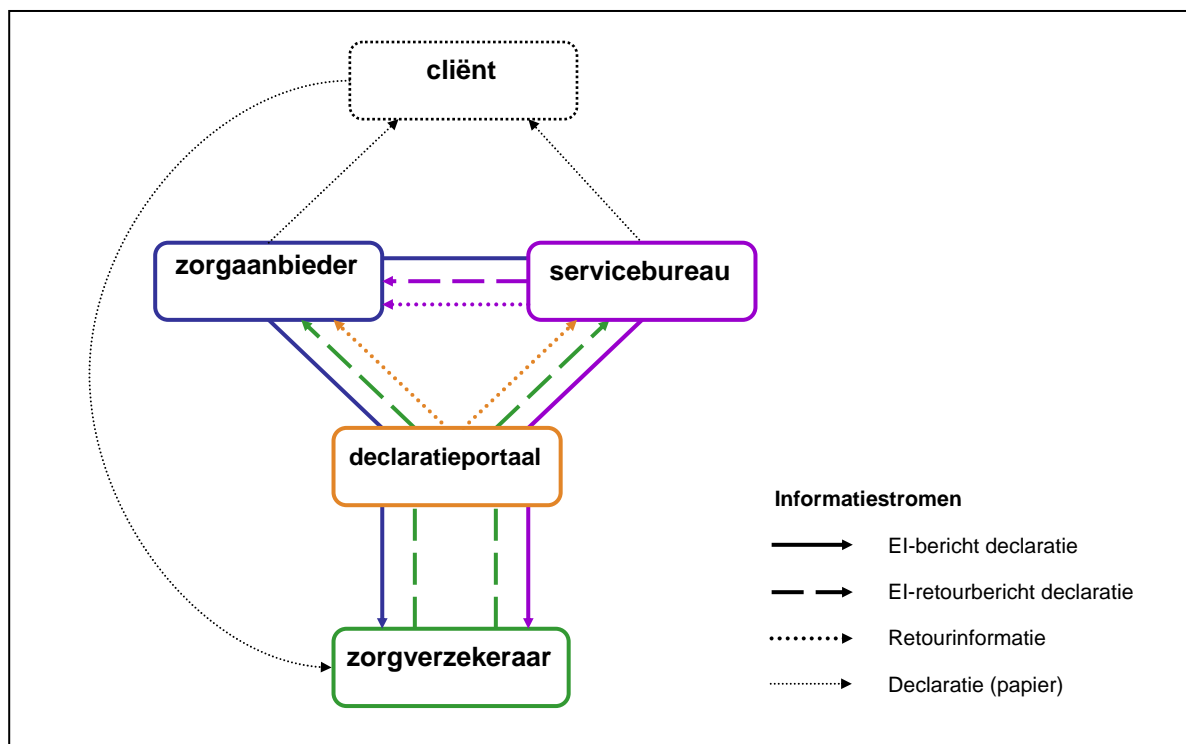
- VECOZO;

Het communicatieproces is globaal onder te verdelen in vier fasen:

- overeenkomsten/afspraken tussen zorgaanbieder en zorgverzekeraar en tussen verzekerde en zorgverzekeraar;
- controle op verzekeringsrecht en eventuele machtigingsprocedure;
- leveren van zorg;
- financiële afhandeling.

In het declaratieproces vindt communicatie plaats tussen in het algemeen een zorgaanbieder, een verzekerde, het declaratieportaal VECOZO, een zorgverzekeraar en een bank/girodienst via filetransfer. Steeds meer zijn er ook servicebureaus bij betrokken. Door een geautomatiseerde declaratie is een effectievere en efficiënte verwerking van de declaratie en de erop volgende betaling mogelijk.

Figuur 3-2 Declaratieproces

Rol Vektis

Vektis ontwikkelt, ondersteunt de implementatie en beheert de declaratiestandaarden op basis waarvan prestaties kunnen worden gedeclareerd bij zorgverzekeraars door zorgaanbieders. In de regel doet Vektis dit in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland (ZN), de koepelorganisatie van zorgverzekeraars in Nederland. De declaratiestandaarden worden altijd ontwikkeld in samenspraak met vertegenwoordigers van zorgaanbieders, servicebureaus, softwareleveranciers en zorgverzekeraars. De meest recente versie van de EI-declaratiestandaarden zijn te vinden via de webapplicatie [WESP](#).

3.3.1 Declareren

Voor personen of organisaties die nieuw zijn op het gebied van elektronisch declareren heeft Vektis een korte wegwijzer ontwikkeld. De startende declarant kan deze wegwijzer [hier](#) downloaden.

3.4 Informatiesystemen Vektis

In deze paragraaf komt het communicatieproces rondom de informatiesystemen van Vektis aan bod en wat daarin de rol van Vektis in is op het gebied van standaardisatie. Door Vektis worden meerdere informatiesystemen beheerd die gebruikt worden om (detail-)informatie te verzamelen over de zorg in Nederland. Belangrijkste bron hiervoor zijn de schadegegevens die Vektis ontvangt van de zorgverzekeraars. Onder schadegegevens wordt verstaan de gegevens over de door de zorgverzekeraars uitbetaalde declaraties.

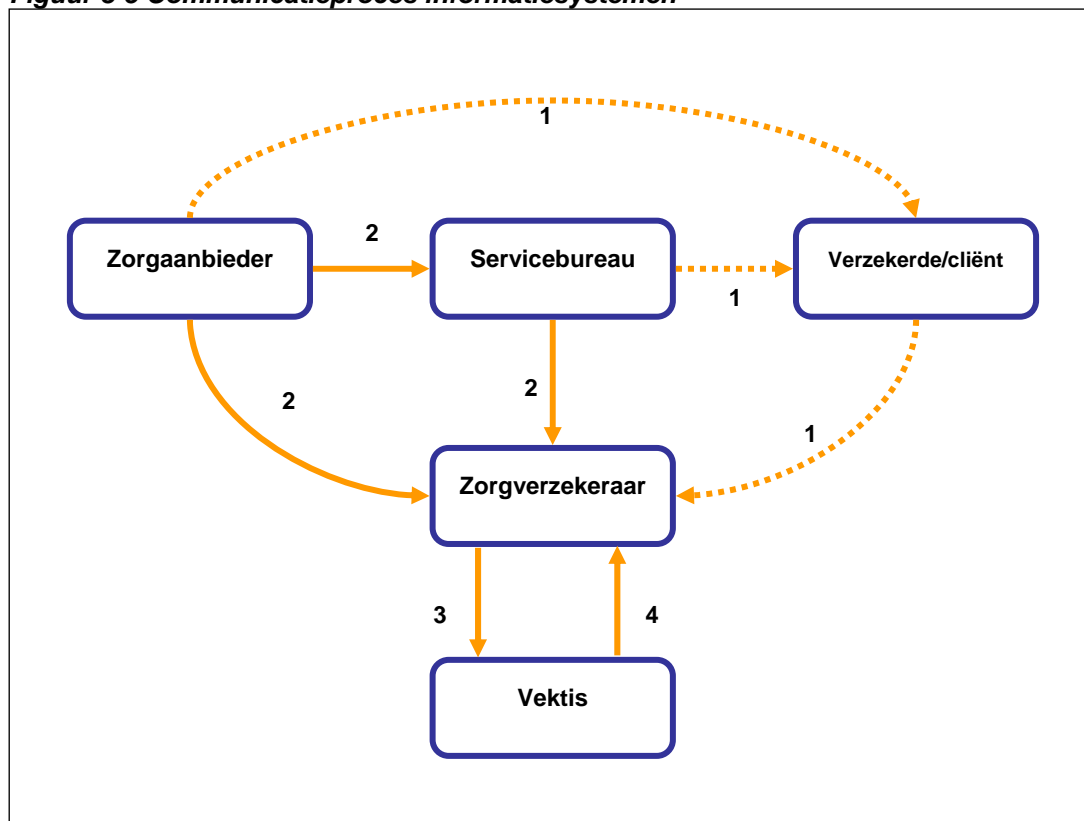
De partijen die deelnemen aan de communicatie zijn:

- zorgverzekeraars;
- Zorgverzekeraars Nederland;
- Vektis CV.

Het communicatieproces is globaal onder te verdelen in vier fasen:

- verwerking ingediende declaraties bij een zorgverzekeraar;
- aanlevering schadegegevens aan Vektis;
- verwerking schadegegevens in de informatiesystemen;
- terugkoppeling beleids- en spiegelinformatie.

Figuur 3-5 Communicatieproces informatiesystemen

- 1 Declaraties (papier)
- 2 Elektronische declaraties (EI)
- 3 Aanlevering schadegegevens
- 4 Terugkoppeling beleids- en spiegelinformatie

Nadat een zorgaanbieder een prestatie heeft geleverd ten laste van een verzekerde, wordt dit gedeclareerd. Dit kan via het ‘papieren’ traject. Daarbij krijgt de verzekerde zelf de factuur (al dan niet met tussenkomst van een servicebureau). Hij betaalt deze zelf of dient deze in bij zijn verzekering. Steeds vaker wordt de declaratie echter elektronisch (al dan niet met tussenkomst van een servicebureau) aangeboden aan de zorgverzekeraar zonder dat de verzekerde daarbij aan te pas komt. Eens per kwartaal levert de zorgverzekeraar alle schadegegevens over dat kwartaal aan Vektis. Vektis verwerkt deze gegevens en op basis hiervan kan Vektis informatie genereren voor beleids- en spiegelinformatie voor de zorgverzekeraars.

Rol Vektis

Naast het feit dat Vektis de informatiesystemen beheert en ontwikkelt, worden de berichtspecificaties voor de aanlevering van de schadegegevens door de zorgverzekeraars aan Vektis door Vektis opgesteld volgens de standaardisatiemethodes die ook bij de standaardisatie van het declaratieproces en de AZR worden toegepast. De meest recente versies van deze EI-standaarden zijn te vinden via de webapplicatie [WESP](#).

3.5 Toekomstige ontwikkelingen

3.5.1 XML

Tot op heden maakt Vektis uitsluitend EI-standaarden voor platte-tekstberichten (ASCII). Een uitzondering hierop is het COV-bericht dat in XML opgemaakt is.

De ontwikkelingen op het gebied van elektronische gegevensuitwisseling staat niet stil. Een ontwikkeling die voor Vektis en zijn producten grote gevolgen kan hebben is XML. XML staat voor eXtensible Markup Language en is net zoals flatfile een manier om gegevens gestructureerd vast te leggen. Het voordeel van XML is dat berichten die in dit formaat zijn opgemaakt zowel door machines als door mensen vrij eenvoudig te lezen zijn. Dit in tegenstelling tot flatfile, waarbij het voor mensen lastig is om direct te begrijpen wat er in het bericht staat. In deze paragraaf wordt niet ingegaan wat XML precies is. Hiervoor verwijzen we naar internet, bijvoorbeeld [Wikipedia](#).

Vektis is bezig haar ontwikkelingsmethodes en ondersteunende tools aan te passen om de ontwikkeling van XML-standaarden te faciliteren. Dit om in de toekomst ook de toepassing van XML-berichten mogelijk te maken.

4 Producten en Diensten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komen de standaardisatieproducten en diensten aan bod die Vektis levert in het kader van de Zvw. De focus ligt hierbij op de standaardisatie van het berichtenverkeer. Om dit te ondersteunen heeft Vektis een range van diensten en producten ontwikkeld. Deze diensten en producten worden in de komende paragrafen verder toegelicht en kunnen worden onderverdeeld in de volgende vier categorieën:

- ontwikkelen;
- publiceren, distribueren en communiceren;
- ondersteunen van de implementatie;
- beheren.

4.2 Ontwikkeling

Zorgverzekeraars en zorgaanbieders communiceren veelvuldig met elkaar. Zo worden er per jaar bijvoorbeeld miljoenen declaraties bij zorgverzekeraars ingediend. De afhandeling van het declaratieverkeer is een kostbare activiteit. Voor de afhandeling van declaraties zijn er voor een groot aantal gebieden afspraken tussen aanbieders en ontvangers van berichten. Deze afspraken zijn ondermeer gebundeld in de externe-integratiestandaarden.

In deze paragraaf wordt beschreven welke diensten en producten Vektis heeft voor de ontwikkeling van EI-standaarden. De ontwikkeling van COV- en declaratiestandaarden is tot nu toe gerealiseerd op basis van financiering vanuit Zorgverzekeraars Nederland (als brancheorganisatie voor de zorgverzekeraars).

4.2.1 EI-standaard

Vooronderzoek

Als er behoefte bestaat om afspraken te maken over eenduidig uit te wisselen gegevens, worden hiervoor EI-standaarden gemaakt. Er zijn echter situaties waarin men niet direct een ontwikkelingstraject kan ingaan. Een voorbeeld daarvan is dat eerst informatiebehoefte in kaart dienen te worden gebracht of nagegaan moet worden of er voldoende draagvlak is voor een standaard. Van het laatste kan bijvoorbeeld sprake zijn, als de automatiseringsgraad van de partijen laag is. In dergelijke situaties kan eerst een vooronderzoek worden gedaan alvorens tot een ontwikkelingsproject kan worden overgegaan. Zoals blijkt, zijn er meerdere doelen die met een vooronderzoek nagestreefd kunnen worden, zoals:

- het in kaart brengen van de wenselijkheid van een EI-standaard;
- het nagaan van de haalbaarheid van de invoering van een EI-standaard;
- het beschrijven van de informatiebehoefte.

Daarbij wordt ernaar gestreefd een groot aantal betrokken partijen te benaderen om een overzicht van de werkelijke of gewenste situatie te verkrijgen. Op basis van het overzicht wordt een rapportage ten behoeve van de opdrachtgever opgesteld.

Ontwikkeling

Voor de daadwerkelijke ontwikkeling van de EI-standaarden biedt Vektis de volgende diensten aan:

- organiseren van werkgroepen (inclusief administratieve ondersteuning en eventueel voorzitterschap);
- vaststellen van de informatiebehoefte voor een EI-bericht;
- vaststellen van de inhoud van een EI-bericht en afgeleid daarvan van een EI-standaard;
- vaststellen van de benodigde codetabellen en codes;
- vastleggen van de EI-standaard in GIS, het Gegevens InformatieSysteem van Vektis;
- opstellen van additionele beschrijvingen bij de standaard, onder andere invulinstructie, communicatieproces en berichtopzet.

In [hoofdstuk 5](#) komen de procedures aan bod, die gevolgd worden bij het ontwikkelen van de EI-standaarden. Nadat een EI-standaard is vastgelegd en goedgekeurd dan resulteert dit in meerdere producten. Deze producten zijn:

- document met berichtspecificaties (BER);
- document met standaardbeschrijving (STB);
- document met invulinstructies (INV);
- codelijsten (COD).

4.2.1.1 Berichtspecificatie

Het BER-document beschrijft in detail de berichtspecificaties voor een elektronische factuur en voor de bijbehorende retourinformatie. In het document wordt per rubriek aangegeven hoe de EI-standaard is opgebouwd en hoe elk veld gevuld moet worden onder welke voorwaarde. De BER bevindt zich op het hoogste detailniveau in de EI-standaard.

Het BER-document wordt in PDF-vorm uitgebracht en in Excel. Laatstevast vergemakkelijkt het inlezen van gegevens bij het programmeren van software.

4.2.1.2 Standaardbeschrijving

In het STB-document wordt ondermeer ingegaan op het communicatieproces, de functionele berichten, de algemene procedurele aspecten en de berichtopzet.

Het STB-document is beschikbaar in PDF-format.

4.2.1.3 Invulinstructie

Het INV-document heeft tot doel informatie te geven over hoe de soms complexe situaties in de werkelijkheid zijn te vertalen naar het vullen van één of meer velden in het EI-bericht. In het STB- en het BER-document is echter onvoldoende ruimte om alle bijzonderheden per soort EI-bericht uitgebreid en met voorbeelden te beschrijven. Daarvoor dient dus de invulinstructie.

Het document wordt gepubliceerd in PDF-format.

4.2.2 Codelijsten

Bij de codelijsten moet een onderscheid gemaakt worden tussen de codelijsten die door Vektis zelf worden ontwikkeld en die door een externe partij worden aangeleverd. In principe wordt aangesloten bij nationaal of internationaal erkende classificaties en codelijsten. Daar waar deze niet beschikbaar maar wel nodig zijn, ontwikkelt Vektis ze zelf.

Codelijsten die niet beschikbaar zijn, maar wel noodzakelijk zijn voor het goed laten functioneren van een nieuw EI-bericht, worden in principe gelijktijdig met het ontwikkelingstraject van de EI-standaard ontwikkeld. Dit kan gedaan worden binnen de werkgroep die de nieuwe standaard ook inricht. De codelijsten worden vastgelegd in GIS en samen met de EI-standaard gepubliceerd (zie [hoofdstuk 5](#)). De uitzondering hierop is de ontwikkeling van prestatiecodelijsten. In principe worden prestatiebeschrijvingen en/of prestatiecodes aangeleverd door de NZa en declaratiecodes door de Stichting Onderhoud DBC. De afdeling Infrastructuur verwerkt de prestatiecodelijsten in het TOG-systeem.

4.2.3 Publiceren van EI-standaarden en codelijsten

Voor de publicatie van EI-standaarden en codelijsten heeft Vektis de webapplicatie WESP (Webapplicatie EI-StandaardisatieProducten) ontwikkeld. Deze webapplicatie kan benaderd worden op het internet via: <http://ei.vektis.nl/>.

In WESP zijn de EI-standaarden voor het declaratieverkeer te raadplegen. Bijbehorende documenten zijn te downloaden. Ook codelijsten zijn te raadplegen en kunnen worden gedownload.

Tevens beschikt WESP over een RSS-feed die gebruikers in hun eigen webbrowser kunnen activeren. Op deze wijze kunnen zij op de hoogte blijven van wijzigingen van de inhoud van WESP, zoals de publicatie van nieuwe (versies van) EI-standaarden of updates van codelijsten.

4.3 Implementatie

Na de ontwikkeling en publicatie van de EI-standaarden begint het traject van de implementatie van de EI-standaarden bij de verschillende partijen in het veld. Een goed opgezet implementatietraject kan, onder andere door de opdeling in verschillende testfasen, veel problemen voorkomen voordat de EI-standaarden eenmaal in productie worden genomen. Om een implementatietraject zo goed mogelijk te ondersteunen en te laten verlopen heeft Vektis enkele producten en diensten beschikbaar. Deze komen in de volgende paragrafen aan bod. Deze producten en diensten zijn:

- testbestandentool (TOWER);
- testportaal (PORTES);
- testset;
- draaiboek testen;
- monitor.

De implementatie van een EI-standaard wordt meestal ondergebracht in een apart project, waarvoor een separate opdrachtverstrekking geldt los van de ontwikkeling van de EI-standaard.

4.3.1 Testbestandentool

Met TOWER kunnen gebruikers EI-testbestanden maken op basis van een berichtspecificatie van Vektis. Dit betreft zowel 'heenberichten' als 'retourinformatie'.

In TOWER kunnen testgevallen worden vastgelegd op basis van de specificaties van een bepaalde EI-standaard. Deze testgevallen worden in een aparte bestandsvorm vastgelegd en kunnen altijd weer worden ingelezen en aangepast.

Op basis van de vastgelegde testgevallen kan TOWER testbestanden genereren in het flatfile-formaat (ASCII).

TOWER haalt de informatie over de EI-standaarden direct uit GIS, het systeem waarin Vektis al haar EI-standaarden in vastlegt. Hierdoor zit TOWER dicht op de bron en kunnen eventuele wijzigingen in de berichtstructuur snel worden doorgevoerd. Het voordeel van TOWER is dat de gebruiker zelf geen rekening meer hoeft te houden met de structuur van het EI-bericht. Ook worden de ingevulde waarden al tijdens het maken van een testgeval, indien gewenst, gevalideerd.

TOWER is voornamelijk ontwikkeld als ondersteuning voor gebruikers bij het maken van testgevallen en testbestanden voor specifieke situaties in hun eigen omgeving. Voor het testen van generieke situaties heeft Vektis al testsets beschikbaar (zie [paragraaf 4.3.3](#)).

TOWER is te benaderen op het volgende internetadres: <http://www.vektis.nl/tower/>. Het gebruik is kosteloos.

4.3.2 Testportaal

Om testbestanden te kunnen testen aan de specificaties van een EI-standaard heeft Vektis het testportaal PORTES beschikbaar gesteld. PORTES is ontwikkeld voor gebruik tijdens de implementatiefase van een EI-standaard. PORTES is **niet** geschikt voor het testen van productiebestanden¹. Deze bevatten privacygevoelige informatie. Aan PORTES kunnen testbestanden aangeboden worden die door de verschillende partijen zelf zijn ontwikkeld/gegenereerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om testbestanden die door een softwareleverancier vanuit zijn applicatie zijn gegenereerd. Hij kan dan controleren of de output van de applicatie correct is. Op basis van het resultaat van PORTES kan de softwareleverancier eventuele aanpassingen doorvoeren in de applicatie.

In PORTES kan niet alleen aangegeven worden op basis van welke EI-standaard een testbestand moet worden getest, maar ook tot welk niveau er getest moet worden. Op het ogenblik onderscheidt PORTES vijf verschillende niveaus. Zie tabel 4-1 voor de vijf niveaus.

Tabel 4-1 Controleniveaus PORTES

PORTES niveau	Omschrijving
1	Bestand fysiek: bestand onleesbaar, bestand niet aanwezig, foutief bestandsformaat.
2	Bestand opbouw: onjuiste recordtypen, onjuiste volgorde records, records ontbreken enzovoorts.
3	Record opbouw: numeriek veld alfanumeriek gevuld, formaat (datum), verplichting rubrieken.
4	Record inhoud: vulling rubriek voldoet aan eisen (codetabel, reguliere expressie).
5	Relaties tussen rubrieken (controleregels).

Als PORTES op een bepaald niveau een fout heeft gedetecteerd, dan wordt de controle op dat niveau afgerond en daarna afgebroken. Er volgt dan geen controle op de hogere niveaus. Ook PORTES

¹ Een productiebestand is een bestand gebaseerd op een EI-standaard met de intentie om een daadwerkelijke declaratie te doen. Dit bestand bevat gegevens over echte personen en uitgevoerde (be-)handelingen.

haalt zijn gegevens direct uit GIS (gelijk aan TOWER) en wijzigingen in de EI-standaard kunnen hier dan ook snel worden doorgevoerd.

PORTES kan worden benaderd op het volgende internetadres: <http://ei.vektis.nl/portes/>. Het gebruik is kosteloos.

4.3.3 Testset

Het testportaal PORTES dient vooral ter ondersteuning van de partijen die veel EI-berichten genereren. In de zorgsector zijn dat voornamelijk de zorgaanbieders en softwareleveranciers en voor een deel de servicebureaus. Om de partijen die juist veel EI-berichten ontvangen, zoals zorgverzekeraars en voor een deel servicebureaus, te ondersteunen bij het implementeren en testen van de EI-berichten, ontwikkelt Vektis testsets.

Het uitgangspunt bij de ontwikkeling van deze testsets is dat deze een gelijke testdekking moeten geven als dat PORTES doet. Dat wil zeggen dat bij het ontwikkelen van de testset getracht wordt alle vijf de controleniveaus die aanwezig zijn in PORTES, ook in de testset af te dekken.

De testset bestaat uit drie onderdelen, te weten:

- overzicht van testverzekerden;
- overzicht van testgevallen;
- testbestanden.

Overzicht testverzekerden

Sommige gegevens kunnen niet door Vektis worden ingevuld in de testbestanden, zoals het UZOVI-nummer en het verzekerdennummer, omdat deze zorgverzekeraarspecifiek zijn. Om toch zoveel mogelijk verzekerdengegevens wel te kunnen vullen maakt Vektis een overzicht met testverzekerden. Deze testverzekerden kan de gebruiker van de testset invoeren in de eigen verzekerdenadministratie in zijn testomgeving en voorzien van een eigen verzekerdennummer en UZOVI-nummer. Vervolgens kunnen deze gegevens aangepast worden in de testbestanden waardoor deze geschikt zijn voor gebruik in de eigen testomgeving. Op deze manier wordt de inspanning die de gebruiker moet leveren voor gebruik, tot een minimum beperkt.

Overzicht testgevallen

In het overzicht testgevallen zijn alle gedefinieerde testgevallen terug te vinden samen met een verwijzing naar het testbestand waar het testgeval in verwerkt is. Om tot een zo groot mogelijke nauwkeurigheid te komen bij het testen is er voor gekozen om per testbestand één testgeval te verwerken. Dit is gedaan om eventuele onbedoelde verbandfouten te voorkomen en de administratie van de testbestanden en testgevallen zo eenduidig mogelijk te maken.

In het overzicht is vastgelegd op welk niveau het testgeval zich bevindt samen met een omschrijving van het testgeval en een verwijzing naar het bijbehorende testbestand.

In het overzicht wordt ook een uitkomstvoorspelling gegeven van de test in de vorm van een retourcode.

Testbestanden

Het uiteindelijke testen van de casus zoals die in het testgeval is gedefinieerd gebeurt middels het bijgeleverde testbestand. Via de verwijzing in het overzicht testgevallen kan worden afgeleid welk testbestand gebruikt dient te worden om een bepaalde test uit te voeren. De testbestanden zijn geheel gereed voor gebruik op de onderdelen na die aangegeven worden bij het overzicht testverzekerden. Deze rubrieken dienen door de gebruiker zelf gevuld te worden.

De testsets worden gepubliceerd via [WESP](#) en zijn kosteloos te downloaden.

4.3.4 Draaiboek Testen

Kenmerkend voor een implementatietraject van een EI-standaard is veelal de vrijblijvendheid van het in gebruik nemen van die nieuwe EI-standaard. Elke partij heeft zijn eigen interpretatie en kan zelf het moment van implementeren kiezen. Eén van de cruciale fasen in de implementatie is het testen. Dan wordt volledig duidelijk of wat gebouwd is, voldoet aan de specificaties. Het testen is een uitermate tijdrovend proces, doordat onderlinge afstemming vaak een volledig bilateraal onderhandelingsproces vormt.

Bij het project Landelijke Implementatie EI-declaratie in 2007-2008 werd er een generiek draaiboek ontwikkeld als mede voor elke EI-declaratiestandaard een specifiek draaiboek. Doel van een draaiboek voor testen is het beschrijven van de wijze waarop een landelijke test voor de implementatie van een nieuwe EI-standaard dient te worden uitgevoerd. Naast een generiek draaiboek testen wordt per EI-standaard een specifiek draaiboek testen uitgebracht. In een specifiek draaiboek testen worden zaken nader geconcretiseerd en uiteengezet, zoals dit voor het testen van een specifieke EI-standaard geldt. De inhoud stelt Vektis op in nauwe samenspraak met vertegenwoordigers uit het veld. De draaiboeken worden gepubliceerd op de projectpagina van het desbetreffende implementatieproject op de website van Vektis.

4.3.5 Monitor

Om tijdens een implementatietraject de vorderingen van de diverse partijen goed te kunnen volgen heeft Vektis tijdens het project Landelijke Implementatie EI-declaratie voor het eerst een monitor ontwikkeld. In de monitor worden de voortgang van bouw, softwaretesten en ketentesten bij zorgverzekeraars, servicebureaus en softwareleveranciers vastgelegd en getoond. Vektis registreert op basis van ingezonden meldingsformulieren de voortgangsgegevens binnen een implementatieproject. Indien (keten)testpartijen melden een testfase afgerond te hebben, krijgen zij een 'vinkje' in de monitor. De vorderingsmomenten en voorwaarden worden meestal beschreven in de draaiboeken testen voor het desbetreffende implementatietraject (zie [paragraaf 4.3.4](#)).

4.4 Beheer

Het beheer van de standaardisatieproducten die Vektis uitvoert in het kader van de Zvw, valt onder het dienstverleningscontract (DVC) dat Vektis elk jaar afsluit met ZN. In deze paragraaf staat aangegeven welke beheerdiensten Vektis en aan welke (kwaliteits-)eisen deze diensten moeten voldoen. In het DVC zijn de volgende producten/gegevens benoemd die vallen onder het beheer van Vektis:

- de documentatie (STB, BER, INV);
- de bijbehorende codetabellen (COD);
- de bijbehorende testbestanden;
- de publicaties op de webapplicatie WESP;
- de controleregels van het testportaal (PORTES);
- de publicaties op de testbestandentool (TOWER);
- de publicaties op de website van Vektis;
- de publicaties op de website van de NEN (IRIS).

Om een goed beheer te kunnen voeren van de bovenstaande producten en gegevens voert Vektis de volgende diensten uit:

- voeren van een helpdesk;
- organiseren van een gebruikersgroep (KEI);
- beheren van EI-standaarden:
 - uitvoeren van impactanalyses;
 - verrichten van correctief onderhoud;
 - voorleggen van releasevoorstellen;
 - doen van uitfaseringsvoorstellen;
- systemen/registraties:
 - verrichten van correctief onderhoud van data in GIS;
 - verrichten van correctief onderhoud software GIS;
 - verrichten van correctief onderhoud webapplicaties;
- websites:
 - onderhouden van de website van Vektis;
 - contentbeheer website NEN (IRIS).

In de volgende paragrafen zullen deze diensten per stuk worden behandeld.

4.4.1 Helpdesk

De Helpdesk Externe Integratie is bedoeld voor alle gebruikers, die met EI-standaarden te maken hebben. Denk hierbij aan zorgverzekeraars, zorgkantoren, (koepels van) zorgaanbieders en softwarebedrijven. Zowel technisch georiënteerde gebruikers, zoals applicatieontwikkelaars voor EI-berichten, als meer inhoudelijk gerichte gebruikers, bijvoorbeeld zorgadministrateurs, kunnen terecht bij de helpdesk.

De Helpdesk EI is bedoeld voor alle vragen over EI-standaarden die in beheer van Vektis zijn. Regelmatig worden vragen gesteld over bestaande berichtstandaarden door zorgverzekeraars, zorgverleners en softwareleveranciers. Om deze vragen te kunnen beantwoorden is het in een aantal gevallen nodig om diep op de materie in te gaan.

De consultants bij de helpdesk voeren de volgende activiteiten uit:

- ontvangen en registreren van vragen, wensen, problemen, klachten, foutmeldingen enzovoorts;
- afhandelen van zaken, die direct kunnen worden uitgevoerd, zoals het beantwoorden van vragen;

- zorg dragen voor afhandeling van bepaalde onderwerpen door derden;
- terugkoppeling naar de melder na afhandeling;
- verzorgen van rapportages ten behoeve van ZN en intern;
- overige bijzondere acties, bijvoorbeeld veel gestelde vragen worden als FAQ op de website geplaatst.

De helpdesk is bereikbaar per e-mail: helpdesk-ei@vektis.nl. Gebruik van de helpdesk is kosteloos.

4.4.2 Organisatie KEI

Het Kwaliteitsplatform Externe Integratie, kortweg KEI, is in 2003 opgericht door Vektis. Het doel van het KEI is de volgende:

“Advisering door gebruikers van Vektis over alle aspecten van externe integratie die technisch en procedureel van aard zijn, betrekking hebben op meerdere EI-standaarden en waarbij het advies kwaliteitsvoordelen voor de gebruikers en/of Vektis oplevert”².

Het KEI richt zich primair op zorgverzekeraars, softwareleveranciers en Vektis zelf en dit komt ook terug in de samenstelling van het KEI. Wanneer dit relevant is wordt het KEI tijdelijk uitgebreid met deelnemers van andere partijen. Vektis levert de voorzitter en de secretaris.

In principe komt het KEI zes maal per jaar samen. Indien er zich zaken voordoen die een urgent karakter hebben, dan kan het KEI vaker zitting hebben. Het is tevens mogelijk dat het KEI per e-mail wordt geraadpleegd.

In principe heeft het KEI een adviserende functie aan Vektis. Onderwerpen waarover het KEI advies kan uitbrengen zijn:

- aan welke standaarden is behoefte (geheel nieuwe, of nieuwe versie van bestaande);
- indeling van de berichtstandaarden en de entiteiten/records, generieke delen hierbinnen;
- beheer van classificaties/codestelsels;
- procedurele aspecten;
- globale technische en innovatieve aspecten, zoals:
 - informatiemodellen;
 - ASCII, flat-file-opzet;
 - XML;
 - beveiliging;
- de mate van ondersteuning van gebruikers, die de standaarden implementeren;
- implementatieprojecten EI-standaarden, welke, en wijze van inrichting;
- eventuele landelijke testprojecten met betrekking tot de invoering van EI-standaarden;
- opzet van eventuele landelijke certificatie van implementaties van EI-standaarden;
- beheer en helpdesk bij Vektis;
- communicatie en voorlichting naar belanghebbenden met betrekking tot externe integratie.

Het KEI richt zich niet op:

- zorginhoudelijke of beleidsmatige inhoud van EI-standaarden;
- opdrachten aan Vektis.

In de afgelopen jaren is het KEI uitgegroeid tot een belangrijk adviesorgaan voor Vektis.

4.4.3 Beheer EI-standaarden

Het beheer van de EI-standaarden is in het DVC in vier categorieën opgedeeld, namelijk:

- impactanalyses;
- correctief onderhoud;
- releasevoorstellen;
- uitfaseringsvoorstellen.

² Bron: oprichtingsdocument KEI (oprichtingsdocument-kei-v01.doc).

4.4.3.1 Impactanalyses

In sommige gevallen is het noodzakelijk voor Vektis om een impactanalyse te maken om te zien of een bepaalde verandering/wijziging impact heeft op de EI-standaarden en of dit eventueel zou moeten leiden tot het aanpassen van de EI-standaard. Bovenal is het zinvol te kijken welke gevolgen wijzigingen hebben voor systemen bij gebruikers. Bij wijzigingen/veranderingen moet dan voornamelijk gedacht worden aan nieuwe wettelijke regelingen en/of nieuwe normen. Daarnaast kan ook de wens om een standaard uit te faseren een reden zijn om een impactanalyse op te stellen. Dit om te kunnen bepalen of met het uitschakelen van een standaard er geen noodzakelijke functionaliteit voor de gebruikers wegvalt. Onder het aandachtsgebied vallen echter niet de impactanalyses die verband houden met de wens een nieuwe release van een standaard door te voeren.

4.4.3.2 Correctief onderhoud

Het belangrijkste orgaan binnen Vektis op het gebied van correctief onderhoud is de Adviescommissie Wijzigingen EI (AcW EI).

Gebruikers van de EI-standaarden kunnen tijdens de implementatie ervan of in het operationele berichtenverkeer problemen of wensen voor verbeteringen tegenkomen. Het indienen van wijzigingsaanvragen en de afhandeling ervan heeft Vektis in samenwerking met Zorgverzekeraars Nederland procedureel geregeld. De procedures zijn vastgelegd in het document DAP Wijzigingenbeheer EI-standaarden.

Gebruikers dienen een aanvraag in middels een RFC-formulier (Request for Change) bij de Helpdesk EI van Vektis. Dit is met ingang van 2 juli 2007 de enige manier om een wijziging aan te vragen. Het betreft in eerste instantie wijzigingen in de EI-standaarden, de documenten Berichtspecificatie (BER), Standaardbeschrijving (STB) en Invulinstructies (INV) en de retourcodetabel COD954-VEKT.

Na ontvangst van het RFC-formulier en de registratie van de aanvraaggegevens verricht Vektis een eerste globale impactanalyse. De aanvraag wordt vervolgens voorgelegd aan en behandeld door de AcW EI. Aanvragen voor nieuwe retourcodes worden beoordeeld aan de hand van specifieke parameters.

Meer informatie en de bijbehorende documenten vindt u op de website van [Vektis](http://vektis.nl).

4.4.3.3 Releasevoorstellen

Als het aantal correcties en/of wensen een behoorlijke omvang heeft gekregen op een bepaalde standaard of codelijst, dan kan Vektis ZN adviseren over te gaan tot het ontwikkelen van een nieuwe release van de EI-standaard. Voor het verhogen van de versie- of subversie van een EI-standaard zijn door Vektis regels opgesteld in samenspraak met het KEI. Het is uiteindelijk aan de opdrachtgever, in de meeste gevallen ZN, wanneer er daadwerkelijk wordt overgegaan naar een nieuwe versie.

4.4.3.4 Uitschakelingsvoorstellen

Vanuit haar functie van beheerder kan Vektis ook adviseren bepaalde (versies van) EI-standaarden uit te faseren. Dit omdat een standaard niet meer wordt gebruikt in de praktijk of omdat deze niet meer voldoet aan de eisen die gesteld worden binnen het proces waar de standaard functioneert. Meestal zal er eerst een impactanalyse (zie [paragraaf 4.4.3.1](#)) worden gemaakt om te zien of de standaard zonder gevolgen uit onderhoud en/of uit productie wordt genomen.

4.4.4 Systemen/registraties

Het beheer van de systemen en registraties van Vektis laat zich als volgt samenvatten:

- correctief onderhoud van data in GIS;

- correctief onderhoud van GIS-software;
- correctief onderhoud van webapplicaties.

4.4.4.1 Correctief onderhoud van data in GIS

In de centrale GIS-database ontwikkelt en beheert Vektis de EI-standaarden. Om GIS actueel te houden is het van belang dat de data in GIS regelmatig worden onderhouden. De kleinste bouwstenen in de database zijn de gegevenselementen. De gegevenselementen dienen van tijd tot tijd geactualiseerd te worden. De inhoud van GIS en de kwaliteit van de gegevens zijn bepalend voor de input voor de webapplicaties PORTES, WESP en TOWER.

4.4.4.2 Correctief onderhoud van GIS-software

Zoals al eerder is aangegeven is GIS het belangrijkste ontwikkel- en beheertool dat Vektis gebruikt voor de EI-standaarden. Omdat de ontwikkelingen van de EI-standaarden altijd doorgaan is het ook van belang om de tools die dit ondersteunen actueel te houden. Op deze manier kan het ontwikkel- en beheerproces van de EI-standaarden zo efficiënt mogelijk verlopen. Adaptief, perfectief en preventief onderhoud behoren niet bij het beheer, maar vinden onafhankelijk plaats indien noodzakelijk.

4.4.4.3 Correctief onderhoud van webapplicaties

Om gebruikers optimaal te kunnen bedienen met de gegevens die vastgelegd zijn GIS heeft Vektis de webapplicaties WESP, PORTES en TOWER ontwikkeld. In paragraaf [4.2](#) en [4.3](#) zijn deze reeds aan bod gekomen. Deze webapplicaties moeten echter ook onderhouden worden om goed met de gegevens uit GIS overweg te kunnen. Daarnaast kan onderhoud aan GIS leiden tot onderhoud aan de webapplicaties. Adaptief, perfectief en preventief onderhoud van de systemen vindt plaats onder aparte afspraken en financiering.

4.4.5 Websites

Vanuit het DVC onderhoudt Vektis de inhoud van twee websites:

- www.vektis.nl;
- www.standaardeninzorg.nl (IRIS).

4.4.5.1 Website Vektis

WESP is hét distributiekanaal van de standaardisatieproducten. De sectie 'Standaarden' op de website bevat achtergrondinformatie over standaardisatie, informatie over wijzigingenbeheer, veel gestelde zoekvragen, projectactualiteiten én berichten die veranderingen of vernieuwingen in standaarden, codetabellen en/of documenten aankondigen. Gebruikers kunnen een RSS-feed activeren voor de nieuwsberichten in de rubriek Productnieuws.

4.4.5.2 IRIS

IRIS staat voor Index Register Inzake Standaarden voor de zorg. IRIS geeft een overzicht van alle beschikbare nationale en internationale standaarden over (elektronische) informatievoorziening in de zorg. IRIS is de bron van informatie over deze standaarden en hun makers.

In de context van IRIS wordt onder standaarden o.a. verstaan: normen, standaarden, codestelsels, classificaties, terminologieën. IRIS is een initiatief van de NEN. Ook Vektis heeft een deel van haar EI-standaarden op IRIS gepubliceerd en vanuit die rol doet Vektis een stuk inhoudbeheer op IRIS. IRIS kan worden geraadpleegd op: www.standaardeninzorg.nl

5 Werkwijzen

5.1 Inleiding

Om de processen binnen Vektis goed te laten verlopen is een aantal werkwijzen opgesteld. In dit hoofdstuk vindt u de volgende werkwijzen:

- werkwijzen voor het ontwikkelen van EI-standaarden en codelijsten;
- werkwijze bij de implementatie van EI-standaarden en codelijsten;
- werkwijze voor het beheer van EI-standaarden en codelijsten.

In volgende paragrafen worden deze werkwijzen behandeld.

5.2 Werkwijzen ontwikkelen EI-standaarden en codelijsten

5.2.1 Werkwijze ontwikkelen EI-standaard

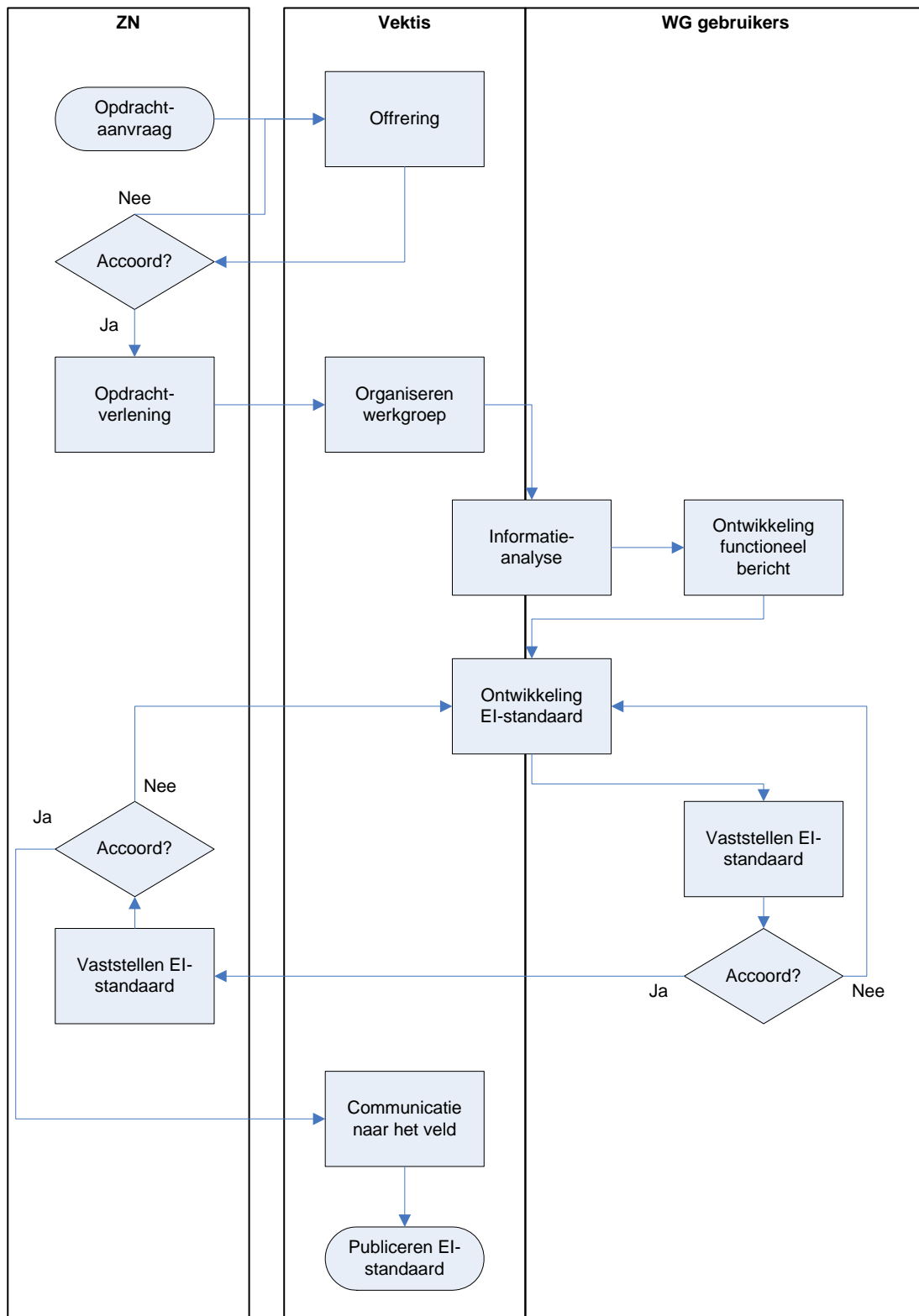
Inleiding en toepassingsgebied

De EI-standaarden voor de Zvw worden in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland ontwikkeld. Partijen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van een EI-standaard zijn over het algemeen Zorgverzekeraars Nederland (in de rol van opdrachtgever), zorgverzekeraars, softwareleveranciers, servicebureaus, zorgaanbieders en koepelorganisaties van zorgaanbieders. Deze partijen vormen samen, met een consultant van Vektis, de ontwikkelgroep voor een EI-standaard.

Doel

In deze procedurebeschrijving wordt in hoofdlijnen de werkwijze beschreven die gevolgd wordt bij de ontwikkeling van een EI-standaarden in het kader van de Zvw. Doel hiervan is inzichtelijk te maken hoe een EI-standaard tot stand komt en welke partijen betrokken zijn en welke rol zij hebben in het proces. Dit alles binnen het bereik van Vektis.

Processchema

Procedure

Id	Stap	Omschrijving	Verantwoordelijkheid
01	Opdrachtverlening	Vektis ontwikkelt EI-standaarden altijd in opdracht. Binnen de Zvw is de opdrachtgever Zorgverzekeraars Nederland. ZN hanteert eigen procedures en methoden om te bepalen of de ontwikkeling van een nieuwe (versie van een) EI-standaard nodig is. Deze beslissing ligt buiten het bereik van Vektis.	* Zorgverzekeraars Nederland (ZN)
02	Informatie-analyse	Zodra de opdracht van ZN ontvangen is om de ontwikkeling op te starten zal Vektis een ontwikkelgroep formeren bestaande uit vertegenwoordigers van de belanghebbende partijen (zorgaanbieders, zorgverzekeraars, servicebureaus en softwareleveranciers). De informatie-analyse zal moeten leiden tot een programma van eisen dat de basis vormt voor de daadwerkelijke berichtontwikkeling.	* Vektis * Ontwikkelgroep
03	Berichtontwikkeling	Op basis van het programma van eisen wordt de daadwerkelijke berichtontwikkeling uitgevoerd. Aangevuld met het generiek format en de standaard bouwstenen die beschikbaar zijn in de GIS-database wordt de EI-standaard samengesteld.	* Vektis
04	Vaststellen EI-standaard	Het concept van de EI-standaard wordt voorgelegd aan de ontwikkelgroep. Na eventueel commentaar en daarop volgend rework wordt het concept door de ontwikkelgroep bevestigd. Vervolgens is het aan de opdrachtgever (ZN), eventueel in samenspraak met koepelorganisaties om de EI-standaard officieel vast te stellen.	* Ontwikkelgroep * ZN
05	Publiceren EI-standaard	Na de officiële vaststelling wordt de EI-standaard volgens de gebruikelijke kanalen gepubliceerd. Contactpersonen worden geïnformeerd over de beschikbaarheid van de nieuwe standaard.	Vektis

5.2.2 Generiek format

Sinds jaren wisselen al veel zorgaanbieders en zorgverzekeraars onderling elektronische berichten uit met als doel het afhandelen van declaraties. De samenstelling van deze berichten is gebaseerd op de externe-integratiestandaarden van Vektis. Over de verschillende soorten zorgverlenersoorten bestaan diverse soorten EI-berichten c.q. EI-standaarden. Elke zorgsector heeft zo haar eigen specifieke eisen en wensen. Dat betekent dat in de loop der tijd bij de ontwikkeling van nieuwe EI-standaarden en

vervolgreleases van een gewenste uniformering over de EI-standaarden steeds minder sprake blijkt te zijn geweest.

In 2005 werd het Burgerservicenummer geïntroduceerd. In dat jaar viel het besluit om de declaratieberichten BSN-proof te maken voor het gebruik ervan in 2007. Dit was een uitgelezen kans om alle relevante declaratiestandaarden in één slag te actualiseren én te uniformeren. Dit vormde in januari 2006 de aanleiding om over alle declaratiestandaarden heen onder de vlag van het landelijk programma Declaratiecasus een traject te starten, dat als doel had een generiek format voor EI-declaratieberichten te ontwikkelen.

In januari 2006 is onder voorzitterschap van Vektis een werkgroep gestart die zich gericht heeft op het uniformeren van de declaratiestandaarden.

Wat is het generiek format?

Het generiek format is een vooraf gedefinieerde minimale set aan recordtypen, gegevenselementen, specificaties en beschrijvingen die in alle declaratiestandaarden zou moeten voorkomen. Bij de ontwikkeling van een nieuwe (versie van een) declaratiestandaard is het generieke format het vertrekpunt. Met name het voorloop-, verzekerden-, debiteur-, commentaar- en sluitrecord zijn sluitend gedefinieerd. De opbouw van het prestatie-record is deels gedefinieerd en hangt grotendeels af van de wensen en eisen voor de declaratiestandaard per zorgsector. Dus deze laat de meeste vrijheid toe in samenstelling.

De belangrijkste uitgangspunten bij het format zijn: invoering van het BSN, BTW, bedragvelden die aansluiten bij het nieuwe zorgstelsel, integreren van debiteurgegevens door de rol van servicebureaus in het declaratieproces en uniformering van de beschrijvingen bij de gegevenselementen.

Beheer

Nadat de diverse EI-declaratiestandaarden uitgebracht zijn, komt het generiek format in beheer. Vektis draagt zorg voor het onderhoud hiervan. Dat wil zeggen dat correcties van fouten integraal worden doorgevoerd. Nieuwe wensen en wijzigingsverzoeken die het generiek format betreffen, worden geregistreerd en meegenomen voor een volgende release. De bedoeling is het generieke onderdeel over alle declaratiestandaarden heen in de toekomst zo gestandaardiseerd en uniform mogelijk te houden door middel van een apart wijzigingenbeheer.

5.3 Werkwijze implementatie EI-standaarden

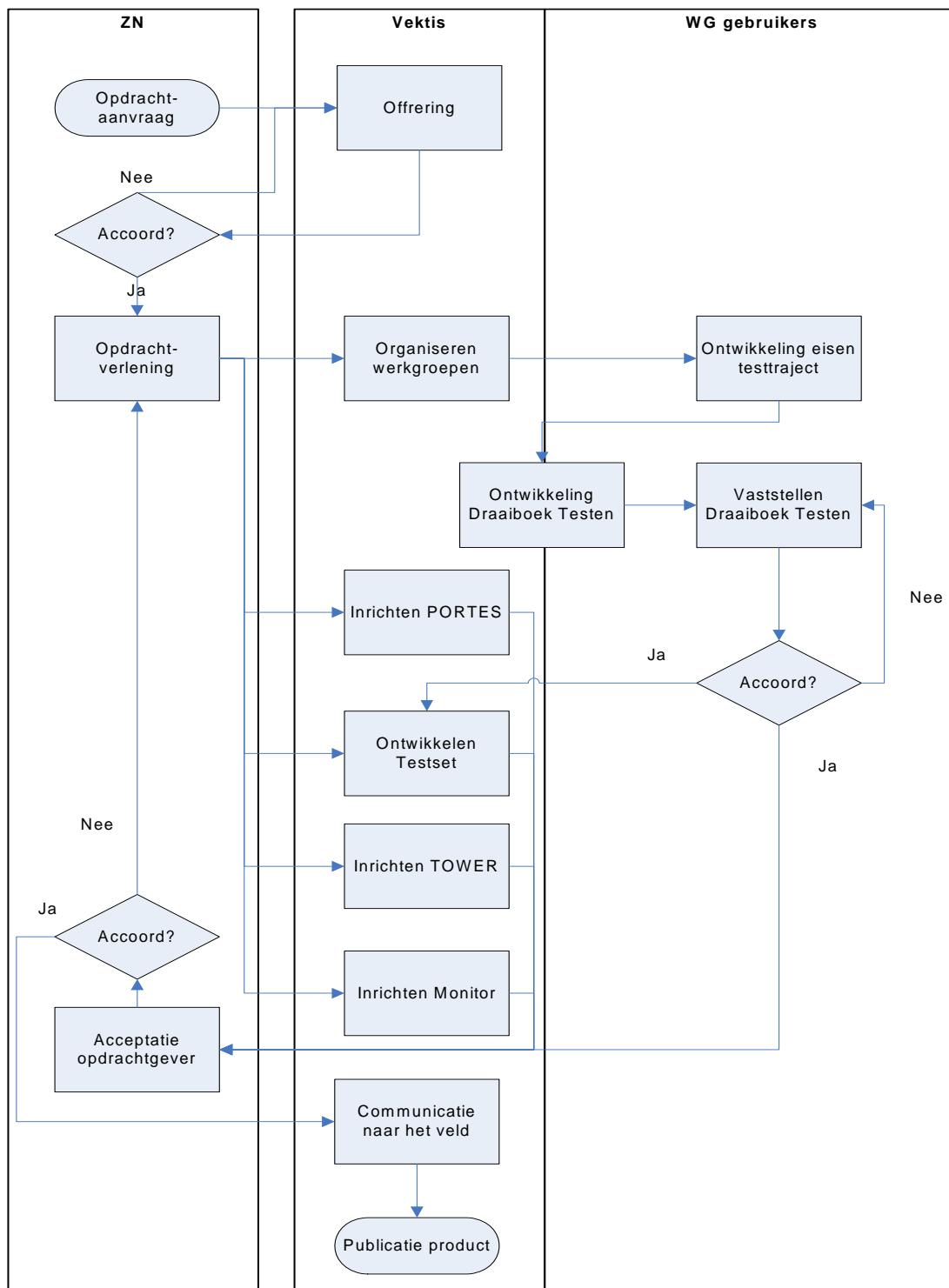
Inleiding en toepassingsgebied

Nadat een EI-standaard gepubliceerd is begint het implementatietraject. Gebruikers zullen de specificaties van de EI-standaard inbouwen of in laten bouwen in hun software. Daarna volgt er een testtraject voordat er op basis van de nieuwe EI-standaard gedeclareerd wordt. Vektis verleent ondersteunende diensten voor de implementatiefase. Voor de Zvw doet Vektis dit in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland.

Doel

Hierna wordt de werkwijze beschreven voor de ondersteuning van de implementatie van EI-standaarden voor de Zvw. Doel hiervan is het inzichtelijk maken hoe een EI-standaard wordt geïmplementeerd en welke partijen betrokken zijn en welke rol zij hebben in het proces. Dit alles binnen het bereik van Vektis.

Processchema

Procedure

Id	Stap	Omschrijving	Verantwoordelijkheid
01	Publicatie EI-standaard – start implementatiefase	Zodra een EI-standaard is gepubliceerd begint het implementatietraject. Voor het ontwikkelen, beheren en aanbieden van ondersteunende diensten en producten in deze fase krijgt Vektis de opdracht van ZN. De termijnen van de implementatiefase worden door ZN en de koepelorganisatie(s) vastgesteld.	* Zorgverzekeraars Nederland * Koepelorganisaties zorgaanbieders
02	Ontwikkeling Draaiboek Testen	Zodra de opdracht van ZN ontvangen is start Vektis een werkgroep om het Draaiboek Testen op te stellen. Vektis kent twee soorten draaiboeken: een generieke en een specifieke. In het specifieke draaiboek komen alle afspraken over de planning en scope van het testtraject voor die specifieke standaard. In het specifieke draaiboek komen ook de eisen die gesteld worden aan de testset.	* Zorgverzekeraars Nederland * Vektis * Werkgroep gebruikers
03	Inrichten ondersteunende producten	De technische inrichting van de producten gebeurt door Vektis. Zodra Vektis een product gereed heeft wordt deze ter acceptatie voorgelegd aan de opdrachtgever.	* Vektis
04	Acceptatie en publicatie	Als de opdrachtgever het product accepteert, dan wordt deze door Vektis gepubliceerd ³ . Daarbij zorgt Vektis ook voor de communicatie naar de gebruikers.	* Vektis * Zorgverzekeraars Nederland
05	Start testtraject	Nadat de ondersteunende producten zijn gepubliceerd kunnen de gebruikers beginnen aan het testtraject. Deze bestaat over het algemeen uit een softwaretest en een ketentest.	* Gebruikers

³ De verschillende ondersteunende producten kunnen op verschillende data worden gepubliceerd. De publicatiedata worden bepaald in het Specifieke Draaiboek Testen.

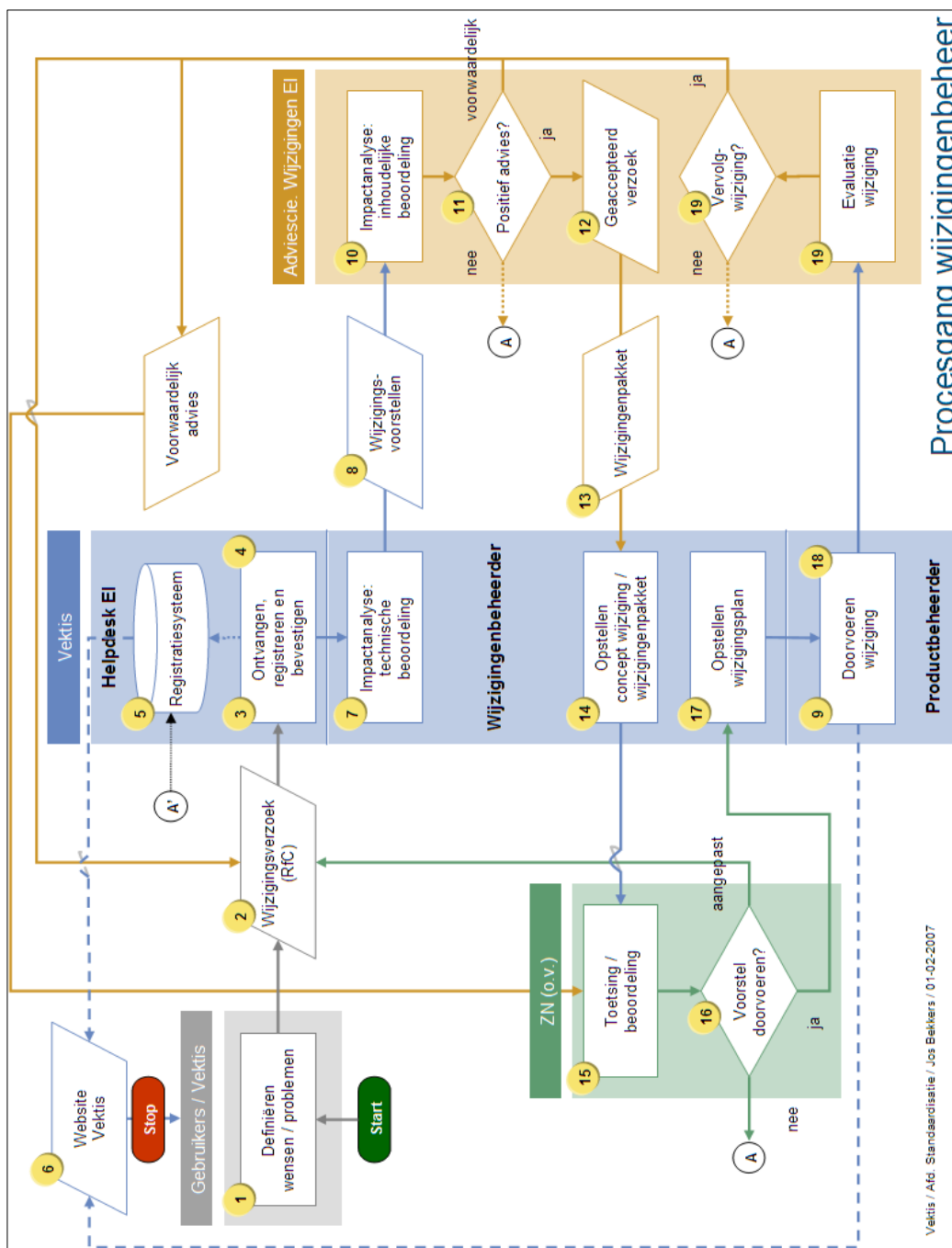
5.4 Werkwijze wijzigingenbeheer EI-standaarden

Inleiding en toepassingsgebied

Na publicatie komen EI-standaarden in beheer bij Vektis. Dit beheer voert Vektis voor de EI-standaarden binnen in de Zvw uit in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland. Het wijzigingenbeheer is vormgegeven in een Adviescommissie Wijzigingen EI. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van diverse partijen uit het veld. Deze commissie behandelt de meldingen en geeft een zwaarwegend advies aan Zorgverzekeraars Nederland over het al of niet doorvoeren van een wijziging. Tevens doet de AcW EI een voorstel voor het moment waarop een wijziging ingaat. Een uitgebreide documentatie over het wijzigingenbeheer kunt u [hier](#) vinden.

Doel

Beschrijving van de procedure voor het wijzigingenbeheer van de EI-standaarden voor de Zvw. Doel hiervan is het inzichtelijk maken hoe wijzigingen in een EI-standaard tot stand komen en welke partijen betrokken zijn en welke rol zij hebben in het proces.

Vektis / Afd. Standardisatie / Jos Bakkers / 01-02-2007

Procesgang wijzigingenbeheer

Procedure

Id	Stap	Omschrijving	Verantwoordelijkheid
01	Publicatie EI-standaard	Na de publicatie komt een EI-standaard in beheer bij Vektis. Dit beheer wordt uitgevoerd in opdracht van ZN.	* Vektis * Zorgverzekeraars Nederland
02	Monitoren en registreren meldingen	Zolang een EI-standaard zich in de implementatie- of productiefase bevindt registreert Vektis alle meldingen (incidenten of wijzigingsverzoeken voor verbeteringen) en kijkt zij ook zelf actief of er wijzigingen nodig zijn.	* Vektis
03	Behandeling en besluitvorming meldingen door AcW	De door Vektis geregistreerde meldingen worden aan de Adviescommissie Wijzigingen EI voorgelegd. Deze commissie beoordeelt de meldingen en geeft advies of de meldingen aanleiding moeten geven tot een wijziging. Tevens geeft de commissie daarbij aan binnen welk tijdsbestek deze wijziging zou moeten worden doorgevoerd.	* AcW EI * Zorgverzekeraars Nederland
04	Afhandeling wijzigingsaanvraag	Als een melding leidt tot een daadwerkelijke wijziging dan publiceert Vektis deze in een statusoverzicht wijzigingen en in een erratum-addendumdocument.	* Vektis
05	Publicatie EI-standaard of erratum	Afhankelijk van de wijziging en/of advies van de AcW EI leidt de wijziging tot de publicatie van een nieuwe (sub)versie van een EI-standaard, een nieuwe uitgave van één of meer documenten, een update van een codelijst of nieuwe uitgave van het erratum-addendumdocument.	* Vektis

6 Bijlagen

6.1 Afkortingen

Afkorting/ begrip	Betekenis
AcW EI	Adviescommissie Wijzigingen EI
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZR	AWBZ-brede ZorgRegistratie
BER	Berichtspecificatie
CAK-BZ	Centraal Administratie Kantoor Bijzondere Ziektekosten
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
DAP	Dossier Afspraken en Procedures
DVC	Dienstverleningscontract
EI	Externe integratie
INV	Invulinstructie
IRIS	Index Register Inzake Standaarden
KEI	Kwaliteitsplatform Externe Integratie
NEN	Nederlands Normalisatie-instituut
NZA	Nederlandse Zorgautoriteit
PORTES	Webapplicatie voor het controleren van testberichten (testportaal)
RSS	Really Simple Syndication
STB	Standaardbeschrijving
TOG	Tariefinformatiesysteem Organen Gezondheidszorg
TOWER	Webapplicatie voor het genereren van testberichten
VECOZO	VEilige COmmunicatie in de ZOrg
WESP	Webapplicatie voor het raadplegen / downloaden van standaardisatieproducten
ZN	Zorgverzekeraars Nederland

6.2 Verwijzingen

Applicatie/website	Adres
AcW EI	http://www.vektis.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=20&Itemid=40#Wijzigingenbeheer
CVZ / Zorgregistratie	http://www.zorgregistratie.nl/
Helpdesk EI	helpdesk-ei@vektis.nl
IRIS	http://www.standaardeninzorg.nl
PORTES	http://ei.vektis.nl/portes/
TOWER	http://www.vektis.nl/tower/
VECOZO	http://www.vecozo.nl
Vektis CV	http://www.vektis.nl/
WESP	http://ei.vektis.nl/
ZN	http://www.zn.nl/

Applicatie/website	Adres

6.3 Mutatieoverzicht

Dit overzicht is ten behoeve van correctief onderhoud bij uitbrengen van een nieuwe uitgave van het handboek en voor het aanbrengen van correcties en verduidelijkingen in dit document.

Datum	Documentdeel	Aard wijziging